

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 150-490, 350-690

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. október 29.

bb 1. november 10-én mutatják be az első magyar tv-operafilm

i s/gk vm fm

1963. október 29.

a magyar televízió november 10-én mutatja be első operafilmjét, az „éjszakai repülés,-t. dallapiccola olasz zeneszerző operáját tavasszal a magyar rádió is közvetítette. a szövegkönyvet saint exupéry írta, fordította blum tamás. az 1938-ban dél-amerikában játszódó történet azokról a pilótákról szól, akik először szálltak fel repülőgéppükkel éjszaka. a felvételeket a budaörsi repülőtéren, valamint a budapest filmstudio műtermelében készítették.

az operafilm szinetár miklós rendezte az operatőr - kocsis sándor. a főbb szerepeket házy erzsébet, ilosfalvy róbert, simándy józsef és radnay györgy, a magyar állami operaház tagjai alakítják. az egyetlen prózai szereplő koncz gábor. a televízió első operafilmjében közreműködik a magyar rádió szimfonikus zenekara és énekkara./mti/

- . -

bb 2.,,kivánságfilmek,, négy fővárosi mozi szombat éjjeli műsorában

i s/hné vm fm

1963. október 29.

a mozilátogatók régi vágyát teljesíti a fővárosi moziüzemi vállalat: négy budapesti filmszínházban kísértetképpen a késő esti órákban is tart előadást. a jövőben minden szombaton este a Bartók, a május 1. a vörös csillag és a sport filmszínházban 10 óra 11, vagy háromnegyed 11 óras kezdettel is vetítenek. az „éjjeli,, előadáson nem a műsorban levő filmet mutatják be, hanem a közönség kívánsága alapján kiválasztott új vagy régi alkotást.

ha a kezdeményezés beválik, több budapesti moziban is tartanak szombati rendkívüli előadást./mti/

- . -

fl

bb 3. palackozzák az 1962-es évjáratu borokat - karácsonyra kerül az üzletekbe a badacsonyi szürkebarát és a csopaki rizling

vid/j/m/ká

1963. október 29.

a badacsonyi állami pincegazdaság üzemegységében befejezték a 1961-es évjáratu borok palackozását, az automata gépekkel az évben két és félmillió üveget töltöttek meg rizling, szürkebarát, szilváni és kékfrankos borokkal. most megkezdtek az egyéves, 1962-ben termelt borok palackozását, a tavalyi termésből a harmadik negyedévben több mint egymillió üveget töltenek meg és hoznak forgalomba, a szakemberek véleménye szerint az egyéves borok közül a csopaki rizling és a badacsonyi szürkebarát őrizte meg leginkább a jellegzetes zamatot, ugynevezett hosszú borok ezek, amelyek sajátos ízét sokáig érzi az ember. a legkiválóbb két fajta karácsony környékén kerül majd az üzletekbe. /mti/

---

bb 4. ötvendekás paprikák

vid/j/m/ká

1963. október 29.

a gyöngyospatai béke termelőszövetkezet kertészetében az idén rendkívüli paprikatermést értek el. a németországból származó langer-fajtájú édes, vastag husu zöldpaprikák mindegyike átlag 30 dekásra fejlődött, de a betakarítás közben akadtak olyan paprikára is, amelynek súlya elérte a félkilót, négy hold terméséből vetőmagot fejtenek ki a szövetkezeti gazdák. /mti/

---

bb 5. „elfogytak„ a lottóház lakásai - a jövő év elején költözhetnek a szerencsés nyertesek

i kf/kf/m/vg

1963. október 29.

egy éve kezdtek hozzá a baross tér 20-21. számú „foghi„ tetken az ötödik lottóház építéséhez, amely most már befejezéshez közeledik. a hatemeletes házban már a szerelők és a burkoló szakmunkások dolgoznak. a lottó palota várhatóan decemberben készül el, s januárban elfoglalhatják a lakásokat szerencsés tulajdonosaik. a ház 41 öröklakását - 29 egyszoba hallos, 6 kétszoba hallos és 6 kétszoba, étkezőfülkés lakást - a múlt év decemberétől mostanáig mind kisorsolták, az utolsó kétszobás lakást a sportfogadási és lottó igazgatóság teljesen berendezte, s decemberben sorsolja majd ki főnyereményként.

az igazgatóság már készül a hatodik lottóház építésére, ami a jövő évben kezdődik a fő utcában. addig is a 2. kerületi horvát utcában épülő társasház lakásai közül kerülnek ki a lottó jutalom sorsolás főnyereményei. /mti/

-2-

bb 6. „bach- mozart- bartók„ - új zenei sorozat a rádióban

s/gk/vm/fm

1963. október 29.

a rádiózenekar közreműködésével „bach-mozart - bartók„ címmel új zenei sorozat indul a kossuth-adón. a kilenc részből álló ciklusban a három világhírű zeneszerző 27 műve hangzik el. a sorozatban bach első, második, és harmadik szvitje, a harmadik brandenburgi verseny, a kreutzstab-kantáta, az 51. kantáta, a d-moll zongoraverseny, a c-moll kétzongorás verseny szerepel és több részlet a musikalisches opferből, mozarttól, a jupiter, az esz-dur és g-moll szimfónia, az a-dur zongoraverseny, a g-dur hegedűverseny, a fagottverseny, a haffner-szerenád, a nyitány olasz stílusban és néhány hangverseny- illetve operabáriá hangzik el. bartók művei közül a divertimento, a táncszvit, a concerto, a zene, a második hegedűverseny, a két kép, a két arckép című koncertarabok, valamint „a kékszakállu herceg vára„ és „a csodálatos mandarin„ szerepel a programban.

az előadásokat többnyire csütörtökön a stúdióból közvetítik, február 20-án, március 15-én és május 10-én pedig a zeneművészeti főiskola nagyterméből sugároznak hangversenyt. a műsorokban több külföldi vendégművész is közreműködik. a sorozat első adása október 31-én, csütörtökön este lesz. /mti/

---

bb 7. termést hozott a félezeréves törökmogyorófa gyöngyösön

vid j/vm/ká

1963. október 29.

gyöngyösön, a városi parkban álló törökmogyorófa korát a szakemberek félezer évre becsülik. a ritka természeti érdekességként számon tartott fát a műemléki felügyelőség védetté nyilvánította. a hatalmas fává nőtt cserje, amelynek törzse és ágai teljesen épek, az idén is bő termést hozott. /mti/

-3-

bb 8. okoz-e kárt a napelemekben a van allen övezet?

vid sze-lm ki

1963. október 29.

a modern rádiótechnika nélkülözhetetlen anyagai, a félvezetők, egyre nagyobb szerepet kapnak, ami nem utolsósorban azzal magyarázható, hogy állandóan tökéletesednek és mindinkább megfelelnek a velük szemben támasztott követelményeknek. a félvezető anyagok a legújabb ismeretek szerint rádióaktív besugárzás hatására megváltoztatják tulajdonságaikat. a veszprémi vegyipari egyetem radiológiai tanészékén dr. straub gyula tanszékvezető irányításával ezzel a jelenséggel kapcsolatban rendkívül figyelemreméltó kísérleteket végeznek. az eredményekről az alábbi tájékoztatást adták az mti munkatársának:

a sugárzás hatására a félvezetőkben létrejövő változások ismerete lehetővé teszi, hogy olyan területeken, ahol erre szükség van, felkészüljenek minden eshetőségre. ismeretes például, hogy a műholdak, telstarok különleges felépítésű, félvezetőkkel álló áramfejlesztő napelemeket visznek magukkal, amelyeket a korábban végrehajtott légköri atomrobbantások miatt rádióaktív sugárzás érhet. ilyenfajta eshetőséggel a van allen övezetben egyébként is számolhatnak. márpedig nem mindegy, hogyan viselkednek ebben az esetben a napelemek, elviselik-e a sugárzást, vagy csődöt mondanak, s ezzel a kutatás eredményességét kockáztatják. a meglepetések elkerülésére a laboratóriumokban a magaslégkörihez hasonló körülményeket teremtenek és itt tanulmányozzák a kérdést.

a mindennapi életben is fontos a jelenség tüzetesebb vizsgálata, mert a sugárzással előnyösen változtathatják meg a félvezetők tulajdonságait. pontosan arról van szó, hogy az iparban még jobban használható „tökéletesített”, félvezetőket állítsanak elő sugaras kezeléssel. a kísérletek első tanúsága szerint egyes napelemek hatásfoka 30-40 százalékkal nő akkor, ha meghatározott mennyiségű nehéz hidrogén maggal „bombázzák”, ez a teljesítményjavulás a jobb hatásfoku áramfejlesztést eredményezheti, s így hamarabb megvalósíthatók ma még utopisztikusnak tűnő elképzelések. a háztetőket cserép helyett napelemekkel bevonni és így biztosítani az energiát - régi elképzelés, de a sugárzással tökéletesített félvezetők részben már meg is felelnek a célnak. javítható például a napelemekkel működő telefonvonalak gazdaságossága is, egyébként ilyen megoldással már működik a világon egy központ. az egyetemen végzett kutatásokkal megoldást keresnek arra is, hogy elektronsugárzással hogyan oldható meg a félvezetők megmunkálása. a sugárzás ugyanis felhevíti az anyagot és így egészen finom hegesztést is végrehajtanak a félvezetőkön.

/folyt.köv./

8.45/a

- 4 -

PKA

bb 8. /okoz-e kárt...1.folyt./-lm

az egyetemi kutató laboratóriumokban végzett műszeres megfigyelésekkel egyre világosabb képet kapunk arról, hogy a rádióaktív sugárzás milyen változásokat idéz elő a legkülönbözőbb félvezető anyagában, - mondották az egyetem radiológiai tanészékén./mti/

--

bb 13. befejeződött a rizsarátás a déltiszántuli állami gazdaságokban

vid j-lm ká

1963. október 29.

a csongrád-békés megyei állami gazdaságok a gabonavetés befejezése után újabb nagy munka terhét tették le vállukról: végeztek a rizs aratásával. a déltiszántuli gazdaságok három és félezer hold termését takarították be, s a termés mindenütt jobb a tervezettnél. a hódmezővásárhelyi állami gazdaságban - ahol félezer holdon termelnek vizigabonát - már végeztek a csépléssel is, s a tervezett 14 mázsás hozam helyett 20 mázsás átlagot értek el. alig kisebb az eredmény a kőrösi és a szarvasi állami gazdaságban. az egyes rizsfajták közül a legjobban a rövid tenészidejű szovjet uzrosz 17-es fizetett, de elégedettek a szakemberek az új magyar fajtajelölttel, a kákai-féle rizzsel is./mti/

--

bb 15. honismereti szakkör nagygeresden

vid tné-lm sr

1963. október 29.

honismereti szakkör kezdte meg munkáját a vas megyei nagygeresd község művelődési otthonában. a szakkör tagjai helyi néprajzi hagyományokat gyűjtenek és feldolgozzák a környéken található földrajzi elnevezések történetét is. a szakkör munkájába a pedagógusokon kívül bekapcsolódtak a község felnőtt lakói is./mti/

--

8.55/a

- 5 -

PKA

bb 9. jövőre négyszázra emelkedik az önkiszolgáló boltok száma - meggyorsítják az üzletek felújítását, tatarozását

i zs/gg szb zs

1963. október 29.

a főváros kereskedelmi szakemberei összeállították az 1964. évi hálózatfejlesztési, felújítási terveket. a program szerint jövőre több mint harmincmillió forintot költenek a budapesti üzletek korszerűsítésére, rendbehozatalára és átalakítására. az előirányzatok azt mutatják, hogy a következő évben számos nagyforgalmu vendéglátóipari és egyéb üzlet kap új köntöst - de a tatarozók ügyelnek arra, hogy a felújítások ne okozzanak fennakadást a kereskedelem munkájában. az illetékesek ugyanis utasításban kötelezték a kerületi tanácsok kereskedelmi osztályait: csak akkor engedélyezték a tervbe vett felújítások, átalakítások megkezdését - tehát az árusítás szüneteltetését - ha a munkálatok tervei már elkészültek, s rendelkezésre áll a szükséges anyag és építőipari kapacitás.

a felújításokkal egyidejűleg jövőre folytatják az új eladási formák fokozatos bevezetését. a tatarozásra kijelölt fűszer- és csemegeboltok közül például mindazokat önkiszolgálóvá alakítják át, amelyeknek helyisége erre alkalmas. a statisztikák szerint az önkiszolgáló egységek száma 1964-ben az idei 360-ról jövőre 400-ra emelkedik majd.

az iparcikk-boltok rendbehozatalára szánt összegekből számos belső kerületi, főútvonalon levő üzletet újítanak fel, s 1964-ben hét önkiválasztó és 13 önkiszolgáló iparcikk-üzletet létesítenek. a belvárosban „tetőtől-talpig”, megfiatalítják a deák ferenc utca 17 számban levő röltex árudát. a 6. kerületben a lenin körut 54 alatti férfi konfekciós üzletet a felújítással egyidejűleg bővítik. ugyancsak bővítik a lenin körut 83 szám alatti butorboltot és a lenin körut 56 alatti férfi-női divatüzletet. a 7. kerületben egyebek között korszerűsítik a thököly ut 12 alatti vas- és edényboltot, a thököly ut 10 számú házban levő háztartási edényüzletet, továbbá a lenin körut 40 szám alatti férfi-konfekciót. folytatják az italboltok átalakítását kulturált vendéglátóipari helyiségekké. így például a baross utca 98 -ban levő „apák boltját”, étteremmé, a népszínház utca 30 alatti italboltot szintén étteremmé, a 18. kerület pozsonyi uti italboltot pedig bisztróvá építik át. /mtl/

--

9.00/a

- 6 -

bb 11. november közepén nyílik meg a széchenyi fürdő téli medencéje - néhány hónapra lezárják a rudas uszodát - római-kori vízvezeték-hálózatot tártak fel az ujonnan épülő modern római strandon

i hbj/sze szb vg

1963. október 29.

a strandszezon ugyan elmúlt, a fővárosi fürdőigazgatóság azonban nagy munkában van. ezekben a hetekben alakítják ki a széchenyi fürdő téli medencéjét. az alagsorban levő öltözők egy részébe központi fűtőberendezést szerelnek, félig süllyesztett, fűthető kijáratot alakítanak ki, amelyen a téli fürdőzés kedvelői a fűtött öltözőkből a meleg medencébe juthatnak. a fürdőnek ezt a részét november közepén adják át rendeltetésének. december közepéig a nyitott uszómedencéig is fűthető folyosót vezetnek, úgyhogy ezt a medencét is birtokukba vehetik a „strandolók”,.

egy téli fürdővel gazdagodik, eggyel pedig - legalábbis néhány hónapra - szegényebb lesz budapest. a rudas uszodát ugyanis - csak az uszodát - október 28-án bezárták. jövőre korszerűsítik a berendezést, a vakolási munkák elvégzéséhez azonban elengedhetetlen, hogy szárazak legyenek a falak. az uszoda használata esetén a teljesen átítatódott falak nem száradnának ki és a friss habarcsot rögtön „levetnék”,. ezért a téli hónapokban a falakat szárítják, s a tavasszal megindulhat a nagy felújítási-építési munka.

a fővárosi fürdőigazgatóság már gondol a jövő évi szezonra is. kialakítják a korszerű római strandot. pár évvel ezelőtt ugyanis a strand területéről „megszökött”, a víz, s így nem használhatták a fürdőzők. a szakemberek azonban „utána nyomultak”, a megszökött forrásoknak és sikerült új kutakat is mélyíteni. most már bőséges a strand vízellátása. többmillió forintos költséggel három korszerű - egy uszó - egy strand- és egy gyermekmedence épül. korszerű műanyagtetőzetű öltözőket is létesítenek, s óriás park áll majd a pihenők rendelkezésére. a munkálatok javában folynak. a földmunkák és a kutépitések során római vízvezeték-rendszerre bukkantak, amelyet az évszázadok során kitűnően konzervált a fölé rakódott földréteg. a kuták mentén szobrok is előkerültek. a régészek továbbra is figyelemmel kísérik a földmunkálatokat, s az az elgondolás, hogy a strand területén római kori romkertet is kialakítanak, amely külön érdekessége lesz ennek a korszerű, több ezer fürdőzőt befogadó strandnak. /mtl/

--

9.09/a

- 7 -

bb 14. téli felkészülés a kerületekben

1 hi/gk-lm zs

1963. október 29.

a kerületi tanácsok - a fővárosi tanács legutóbbi ülésének utmutatásai alapján - elkészítették részletes téli felkészülési programjukat.

a legfontosabb feladat valamennyi kerületben elegendő élelmiszer tartalékolása a téli hónapokra. a havazás okozta szállítási nehézségekre számítva, általában két-három heti készletet raktároznak. a legsűrűbben lakott 7. kerületben például a tavalyi tapasztalatokon okulva - a legfontosabb élelmiszerekből 20-40 százalékkal nagyobb mennyiséget tárolnak, mint az elmúlt esztendőben. a klauzál-téri csarnokban a többi között 15 vagon burgonya, 30 vagon alma, kellő mennyiségű rizs és vöröshagyma lesz állandóan raktáron. a garay-piacon a téli élelmiszertartálék 20 százalékkal lesz nagyobb a tavalyinál. a javító-szolgáltatató hálózat fejlesztésénél is figyelembe veszik a lakosság téli szükségleteit. a mostanában megnyílt két cipőjavító műhely mellett újabb hasonló fiókkal, továbbá kesztyű-, esőkabát- és kalapjavító részleggel bővül a hálózat.

a vendéglátóipar az elkövetkező zordabb évszaknak megfelelően bővítési szolgáltatásait. a 11. kerületben, ahol a nagyobb éttermek mintegy 3000 személy közétkeztetését is ellátják, az étlapon a házi készítésű hurka és kolbász is szerepel már. a hidegkonyhák rövidesen megkezdik a sertés- és halkocsonyák készítését az italboltok és a bisztrók vendégei részére. ebben a kerületben és másutt is a vendéglők nagy része forró teát is árusít majd.

alapos felkészültséget követel a tél a házkezelőségektől is. az őszi-téli hónapokban különösen a tetőbeázások okoznak sok bajt. a 14. kerületben az ilyen hibák jó részét úgy előzik meg, hogy a házfelügyelők naponta ellenőrzik: nincs-e nyitva felejtett szellőző, félrecsuszott vagy eltört cserép, pala a tetőn, ahol a becsurgó eső és hólé kárt okozhat. a lakóépületek vízvezetékeinek védelmére minden kerületben megtörténtek az előkészületek. több helyütt olyan elektromos berendezést szereztek be, amellyel percek alatt ki lehet olvasztani a befagyott vízcsöveket. /mti/

.-.

9.17/a

- 8 -

PKK

bb 10. balatonföldvár „rózsaváros,”

vid szb sr

1963. október 29.

balatonföldváron minden évben nagy összegeket fordítanak a parkosításra, az utcák szépítésére. a jövő évben „rózsaváros-sá” varázsolják a népszerű nyaralóhelyet. Virágaborulnak a műút melletti utak is. több mint ezer tő, különböző színekben pompázó illatos futórózsa fogadja majd az üdülőket és kirándulókat.

a jövőben több gondot fordítanak az üdülőhely legelnyagol-tabb részére, a galambszigetre is, s már a következő évben szőkötutas, rózsagrúpos, ugynevezett békeparkot alakítanak itt ki. ez lesz a „virágos balatonföldvár,” egyik legszebb ligete. /mti/

.-.

bb 12. cölöplábakat kap a műcsarnok

1 sb/hné szb vg

1963. október 29.

a műcsarnok a hősök terének legrégebbi épülete, amelyen az utóbbi években már repedések keletkeztek és hiába tatarozták a falakat, újra megrepedeztek. a főbejárati homlokzat párkányánál már mintegy két centiméteres rés nyílt a falon. a művelődésügyi beruházó vállalat megbízására a földmérő és talajvizsgáló vállalat szakértői derítették ki a sérülések okát. megállapították, hogy a csaknem 70 éves épület alatt tőzeges a talaj, s a szerves anyagok bomlása, valamint a dózsa györgy uti járműforgalom hatására kialakult állandó földrezgések miatt összenyomódott ez a tőzetréteg és lejjebb süllyedt az épület. de a szakértők véleménye szerint a műcsarnok szerkezetei erősek és a repedések ellenére sincs veszély. az építésügyi minisztérium utasítására azonban a falak helyreállításával egy időben meg kell erősíteni a műcsarnok alapjait is, hogy egyszer és mindenkorra megszüntessék a repedések okát.

a talajvizsgáló vállalatnál balázsi béla mérnök már megkezdte az új alapozás terveinek elkészítését. az épület falait a tőzegrétegen átnyúló beton-cölöpökre kell állítani. mintegy 150 méter hosszú fal alapját ássák ki, hogy elhelyezhessék a műcsarnok új lábait, a több mint 500 erős betoncölöpöt. ez rendkívül nagy feladat. debrecenben hasonló munkát végeztek már és két évig tartott, amíg az egyik süllyedő épület alatt, mintegy 200 cölöpöt fel tudtak állítani. a műcsarnokot azonban 1965 áprilisáig teljesen rendbe kell hozni, mert a felszabadulás 20. évfordulójának ünnepségei nem nélkülözhetik ezt az épületet. ezért a szokásos adminisztratív formákat is megelőzve tervezik az alapozást, s a kivitelezésre kijelölt 1-es mélyépítő vállalat dolgozói pedig elhatározták, hogy három műszakban, éjjel-nappali váltással gyorsítják meg a munkát. /mti/

.-.

9.34/a

- 9 -

PKK

bb 16. a dunabogdányi új száz holdas természettelepről kerülnek a fővárosi utvonalakra az „előnevelt”, sorfák - hamarosan új rózsaligeteket telepítenek budapestre

i hbj/sze-lm vg

1963. október 29.

a környéken nagy szűrkeségét csak sok új park- park-sáv, ligetecske, fasor telepítésével lehet feloldani, ezért szorgalmazza a közvélemény is sok virág, díszbokor, sorfa ültetését. az állandóan növekvő igényt ma már a fővárosi kertészet alig-alig tudja kielégíteni, mert a szerte a városban széjjel-szórt és elaprózott telephelyeken nem tud intenzív virág- és díszcserje termesztést kialakítani.

ezen a helyzeten segített most a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatósága. nem messze a fővárostól, dunabogdányban, egy száz holdnyi területet szerzett, amelyen a fővárosi kertészet korszerű természet területet alakíthat ki. elsősorban sorfák előnevelésével foglalkoznak. a jelenleg kiültetett suhángok ugyanis a világváros forgatagában gyorsan pusztulnak. nagyvárosban sorfa-ültetésre csak előnevelt fák alkalmasak, amelyeket már megerősödött törzssel és megerősödött gyökérrézzel lehet elültetni az uttest szélére, vagy a parksávba. dunabogdányból - egy néhány éven belül igen nagy számban küld előnevelt fát a fővárosba. ugyancsak a természettelepen oldják meg a díszcserjék és a rózsatövek nagyarányú nevelését. az elgondolások szerint ugyanis egy-két éven belül a főváros különböző részén új rózsaligeteket alakítanak ki.

az új természettelepen egyébként bemutatják a modern parképítési elgondolásokat, úgyhogy a szakemberek „kicsiben”, láthatják, budapest közterületein milyen parkok kialakítására törekszik a vállalat./mti/

--

bb 19. 12 millió szőlőoltványt adnak a telepítésekhez heves megye termelőszövetkezetei

vid j-lm ká

1963. október 29.

heves megye borvidékein megkezdtek a szőlőoltványok ki-szedését. az idén a megye termelőszövetkezetei több mint 12 millió jó minőségű oltványt adnak a telepítésekhez. a legnagyobb mennyiséget a mátra-alji termelőszövetkezetek szállítják. az abasári rákóczi termelőszövetkezetben 5 millió telepítésre alkalmas oltvány kiemelését kezdték meg./mti/

--

9.40/a

- 10 -

bb 17. turistaszálló lesz a nagyvázsonyi zichy kastély és a tapolcai malom

vid te szb ki

1963. október 28.

a bakonyban és a balaton-felvidéken az egyre növekvő idegenforgalom már régóta sürgeti a turistaszálló hálózat bővítését. különösen a bakonyban okoz gondot a szálláshiány, mert a gézházi turistaszállón kívül csak bakonybéli van némi elszállásolási lehetőség. a veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatala most több helyen megkezdte új turistaszállók kialakítását. a bakony szívében, zirc mellett, a volt dudari bányász-szállót hatvanágyas turistaszállóvá alakítják. a meszőv a hegyvidék egyik legszebb helyén, a jólismert odvaskői csárdát építette át és ebben 16 ágyas turistaszállót is berendezett. az idegenforgalmi hivatal egy bakonybéli épület megvásárlásával és helyrehozásával újabb ötvenágyas szállót bocsát majd a turisták rendelkezésére. döbröntén, a pápai járási tanács épített ugyancsak ötvenágyas turistaszállót. megkezdtek a balaton-felvidék forgalmass kirándulóközpontjában, nagyvázsonyban a kinizsi vár melletti zichy-kastély külső tatarozását is és a télen az épület belsejében alakítanak ki 14 szobát. ezekben ötven turista kap majd helyet. a festői park közepén álló kastélyban reprezentatív kisebb szobákat rendeznek be elsősorban azoknak a külföldi vendégeknek, akik a lovaglósiskola miatt utaznak nagyvázsonyba. turistaszálló lesz a veszprém megyei tapolca tóparti malomépület is, amely korszerűsítés után ötven vendégnek nyújt szállást. /mti/

--

bb 21. minden harmadik dolgozó tanul a borsod megyei építőipari vállalatnál

vid te szb ki

1963. október 28.

a borsod megyei építőipari vállalat munkahelyein az új technológiai eljárások elsajátítása és a bonyolult gépek kezelése az eddiginél nagyobb szakmai tudást igényel a dolgozóktól. ezért a szakmai továbbképzés szinte már mozgalommá vált az építők körében. az idén huszonkilencen iratkoztak be az egyetemeken különböző karaira, 124 dolgozó jár ipari technikumba. az állami oktatásban résztvevő dolgozókon kívül igen sokan tanulnak a vállalat továbbképző tanfolyamain is. így például a közép- és felsőfokú tanfolyamokon több mint ötven műszaki vezető és csaknem harminc technikus bővítik ismeretelt. ezenkívül az építkezésen mintegy harminc szakmunkás továbbképző tanfolyamot szerveztek, amelyekre több mint ezer dolgozó iratkozott be. az idén a vállalat minden harmadik dolgozója részt vesz szervezett oktatásban. /mti/

--

9.45/a

- 11 -

bb 18. együttműködés a kgst-országok vasútvonalai között

vid te szb ki

1963. október 29.

a kgst-országok vasútvonalai közötti együttműködést tovább fejleszti a wilhelm pieck vagon- és gépgyár. már több mint négy éve van gyümölcsöző kapcsolatban az ndk-ban levő ammendorfi vasútvonalal, most pedig a poznańi cegliski vasútvonalal kötött együttműködési megállapodást.

háromtagú delegáció, melynek tagjai voltak knausz lászló vállalati termelési főmérnök, barthos tiber főkonstruktor és sóny Gusztáv, az ugynevezett stone-osztály vezetője, kilenc napot töltött poznańban, hogy megteremtse a kapcsolatot a két testvérgyár között. mindkét gyár szállít vasúti személykocsikat a szovjetunió-nak és így jó hasznát veszik a gyártási tapasztalataik kölcsönös kicserélésének, erre vonatkozóan írásbeli megállapodást is kötöttek.

poznańi tartózkodásuk alatt a győri vasútvonal vezető mérnökei érintkezésbe léptek a lengyel vasutak képviselőivel is. örömmel hallották, hogy a motorkocsik, amelyeknek sorozatgyártását az idén kezdte el a wilhelm pieck gyár, igen szép sikert arattak Lengyelországban. a megrendelt 60 motorkocsiból eddig tizenkilencet szállítottak el és a lengyel vasut máris újabb rendelést helyezett ki-látásba. /mti/

--

bb 20. négy új gimnázium - motel épül gyulán - elkészült békés megye jövő évi községfejlesztési költségvetése

1 vid/fm szb fm

1963. október 29.

elkészült békés megye 1964. évi községfejlesztési költségvetése. eszerint jövőre a tervezett 77 778 000 forint nagyrészt kommunális célokra fordítják, a kiadásokat több mint hatmillió forint értékű társadalmi munkával csökkentik a lakosság.

békés megyében a községfejlesztési alaphoz jövőre költenek először idegenforgalmi célra: félmillió forintnál nagyobb összeget irányoznak elő a gyulai motel építésére, új gimnázium épül sarkadon, körösladányban, vésztőn és mezőberényben. két könyvtárat és négy óvodát nyitnak jövőre, s jelentős összeget költenek a meglévő létesítmények felújítására. több községben korszerűsítik a közvilágítást, s mintegy 26 kilométernyi új villanyvezeték építenek, ami 851 új fogyasztó bekapcsolását teszi lehetővé. ezenkívül a tanácsok a községfejlesztési alaphoz mintegy 8 millió forintot költenek népművelési célokra. /mti/

--

9.55/a

- 12 -

M

bb 22. javul a gázellátás szombathelyen

vid te-lm ki

1963. október 29.

szombathelyen a gázellátás javítására az elmúlt években 20 000 köbméteres gömbgáztartályt, a földgázbontót, új kemencéket építettek és bővítették a csővezetékét. mindezek eredményeként az idén már 994 000 köbméterrel több gázt adtak a háztartásoknak, mint 1960-ban. /mti/

--

bb 23. kétszeresére bővítik a tatabányai szénbányászati tröszt „mezőgazdasági üzemet”, - az idén kétezeröttszáz mázsa zöldségfélét szállítottak a bányászkonyháknak

vid te-m ki

1963. október 29.

tatabányán - hasonlóan az ország más bányavidékeihez - a bányaművelés nagy területeket rabol el a mezőgazdaságtól. kimerült külfejtések, felhagyott homokbányák, lecsapolt tavak jelzik a bányászok nyomait. a tatabányai szénbányászati tröszt megkezdte ezeknek a mezőgazdasági művelésből korábban kivont területeknek a hasznosítását. a felmérések szerint kertészetek, szőlők, gyümölcsösök és erdők telepítésével ezer holdat alakíthatnak ismét termővé. az újvárosi távfűtés hasznosításával már felépítették az ezer ablakos palántanevelőt. az egyik bánya környékén pedig egykori lecsapolt tavak területén, tiszta és bőséges bányavíz felhasználásával 43 holdas öntözéses kertészetet alakítottak ki. innen már kora tavasztól szállítják a zöldségfélét az üzemi bányászkonyháknak. így már az idén jelentősen javult a konyhák ellátása. a korábbi éveknél jóval több zöldségfélét került a bányászok asztalára. az idén csaknem 2 500 mázsa dinnyét, paprikát, paradicsomot, kelkáposztát, karfiolt, stb. és 12 000 fej salátát küldtek a tröszt üzemi konyháinak.

az első év kedvező eredményei alapján megkezdtek a mezőgazdasági üzem bővítését. csaknem kétmillió forint középlejáratu gyorsan visszatérülő hitellel kétszeresére növelik a palántanevelő területet. újabb, eddig műveletlen 40 holdas terület bevonásával kétszeresére bővítik a kertészetet is. így a jövőre az eddiginél kétszer több zöldségfélét kapnak a bányászkonyhák és a kertészetben kétszer annyi - bányamunkára már nem alkalmas dolgozónak, asszonyoknak és nyugdíjasoknak - adnak munkalehetőséget. /mti/

--

10.00/a

- 13 -

M

bb 24. az északmagyarországi erdőségekben megkezdődött az őszi fakitermelés

vid j szb ká

1963. október 29.

borsod megye alföldtől a csehszlovák határig terjedő, csaknem 200 000 holdnyi erdőségeiben megkezdődött az őszi fakitermelés. a keletbükki állami erdőgazdaság 14 erdészetében mintegy 133 000 köbméter fát vágnak ki. ennek fele ipari fa, fűrészrönk, bányafa, valamint szerfa, a másik fele tűzifa lesz.

most az őszi és a téli hónapokban elsősorban a bükk- és a tölgyerdőkben vágják ki a megjelölt fákat, zömmel gépekkel, kézi favágásra már jobbra csak a tisztításnál és a gyéritések-nél van szükség. a döntéseket és a hoztoltást mintegy 72 százalékban motoros fűrészekkel felszerelt brigádok végzik. a motoros fűrészeket a bükki és a délborsodi községekből származó favágók kezelik, akik valamennyien szakmunkásvizsgát tettek, s az erdőgazdaság, törzsgárdájához, tartoznak. ugyancsak gépesítették a kivágott rönkök közelítését az országutakhoz, ahonnan a faanyagot a gazdaság és az aköv gépkocsijai fuvarozzák a felhasználás helyére. a gépkocsik egyrészt daruval is felszerelték. /mti/

--

bb 25. hetvenévi vízi élet után nyugalomba vonult a legöregebb drávai halász

vid j szb ká

1963. október 29.

utoljára szállt vízre a legöregebb drávai halász: a 86 éves hideg andrás, aki a dél-baranyai felsőszentmártonban él. a ladikban az ugyancsak halász fia - a 62 esztendőös hideg józsef - kísérte el utjára. az utolsó zsákmány két és fél kiló hal volt. az öreg hideg andrás ezután végleg lerakta a halászó szerszámokat. tizenhat éves korában kezdett el halászni, tehát kerekén 70 esztendőt töltött vízen, s ez idő alatt körülbelül 30 000 - 35 000 kilogramm halat fogott. /mti/

--

10.05/a

- 14 -

bb 26. 1 500 mozibérletes diák diósgyőrött

vid fm/tné-lm fm

1963. október 29.

a lenin kohászati művek bartók béla művelődési háza a diósgyőr-vasgyári iskolások neveléséről, szórakoztatásáról is gondoskodik. a művelődési ház 45 000 kötetes könyvtárában külön ifjúsági részleg működik, amelyben a tanulók megtalálják a különféle iskolai olvasmányokat is. az általános és középiskolások, valamint ipari tanulók részére az ősszel és télen tanulmányaik előadására - a legkülönbözőbb tárgykörökből - ismeretterjesztő előadásokat tartanak. ezenkívül novembertől megkezdik a művelődési házban a tanmenethez igazodó irodalmi, történelmi és földrajzi filmek rendszeres vetítését. három sorozatban - általános, - és középiskolásoknak, valamint ipari tanulóknak összesen 34 dokumentum, -ismeretterjesztő- és játékfilmet mutatnak be.

a vasgyári iskolások szívesen fogadták a szórakozva tanulás új lehetőségét, s már eddig mintegy 1 500-an váltottak mozibérletet. /mti/

--

bb 28. közép-európa legnagyobb mandulásában felkészülnek a termés gépi betakarítására

vid j-lm ká

1963. október 29.

a veszprémi állami gazdaság gondos talajvizsgálatok után hatalmas mandulást telepített a balaton keleti partján a rossz minőségű, köves talajra. háromszáz holdon vert gyökeret a fa, s három éven belül teljes egészében termőre fordul közép-európa legnagyobb összefüggő nagyüzemi mandulásá. évente 30 vagon mandulabélre számítanak a 300 holdról.

az állami gazdaság gépészgárdája már készül a nagy termés fogadására: kialakították a betakarítás gépeit. petkó zsigmond technikus irányításával olyan gépsort szerkesztettek, amely teljes egészében automatizálja a betakarítást. a gépsor első része a rázógép, amelynek ponyvájától szalag szállítja a termést a teherautóra, majd az a hántoló-, tisztító, törő- és válogató gépeken át a csomagolóba jut. az automatásor legfontosabb gépei: a mandulahántoló és törőgépek már elkészültek, s jól vizsgáztak a próbaüzemeltetéskor. előzetes számítások szerint a gépesítéssel 40 százalékkal csökkentik a mandula önköltségét. /mti/

--

10.10/a

- 15 -

bb 27. ötezer villamosberendezés biztonsági „szűrővizsgálat”,
a mecseki szénbányánál

vid te-lm k1

1963. október 29-

a mecseki szénbányák sujtólégveszélyessége, valamint az a törekvés, hogy a gazdaságosabb villamosberendezéseket használják a sűrített levegővel működő gépek helyett, szükségessé tette a sujtólégbiztonsági vizsgálatok bevezetését. a villamosberendezéseknél ugyanis a kopás és a rozsdásodás olyan változásokat okozhat, hogy a gép nem felel meg a biztonsági követelményeknek. a tröszt kutatási osztályán már néhány esztendeje foglalkoznak ezzel a kérdéssel és ez év őszére létrehozta egy ugynevezett robbantó csatornát, amely alkalmas a sujtólégbiztonsági ellenőrzésre. a vaslemezből készült, henger alakú kamrában a bányákban előforduló körülmények között vizsgálják a villamosberendezéseket. az esetleges hibák itt megmutatkoznak s így elkerülhető, hogy a munka közben, a bányában okozzanak zavart, balesetet a nem megfelelő gépek. a sujtólégbiztos villamosberendezések - villanymotorok, telefonberendezések, különféle jelzőkészülékek, kisebb transzformátorok, stb. - rendszeres évi vizsgálatát megkezdtek. egy esztendő alatt körülbelül ötezer villamosberendezés, készülék kerül „szűrésre”,.

hasonló célt szolgál a kutatási osztály terve alapján házilag előállított diesel-mozdony vizsgáló csatorna is. ez a vizsgálat a gázkítörésveszélyes pécsi bányánál különösen fontos, mert egyik pillanatról a másikra robbanóképes levegőkeverék keletkezhet. emiatt fontos a szállítógépek kifogástalan állapota. az idén a pécsi bányák diesel-mozdonyait vizsgálják meg, jövőre pedig a komlói üzemeké kerül a sorra./mti/

--

10.35/a

- 16 -

PK

bb 29. a gyógyszeripar az idén túlhaladja a második ötéves terv végére előirányzott termelést - a jövő évi terv további nagy fejlődést hoz

1 szf/tr-lm vg

1963. október 29.

a hazai vegyipar leggyorsabban fejlődő ágában, a gyógyszeriparban az utolsó negyedévben nemcsak az évi terv teljesítéséért versenyeznek. a gyógyszeripari tröszt tervosztályán, ahol napról-napra figyelemmel kísérik a termelést, a tervszámok háromnegyed évi biztató alakulása után már azt számítgatják, milyen fejlődést hoz a második ötéves terv harmadik esztendeje. a gyógyszergyárak idejében megkezdett és a nehézségek ellenére eredményesen haladó rekonstrukciója, a vele kapcsolatos céltudatos műszaki fejlesztés, új gyártási technológiák bevezetése, a kutatók és a termelési szakemberek jó együttműködésével előállított új gyógyszerkészítmények egész sora, az ezek eredményeként jelentkező termelékenységnövekedés és önköltségcsökkenés 1963-ban is érezteti hatását.

a gyógyszeripar netto termelői árai a pénzügyi politikának megfelelően, az önköltség javulásával évről-évre változnak. a második ötéves terv az 1960 évi árszinten 187 százalékos fejlődést írt elő 1961-ről 1965-re. ezzel szemben 1963-ban a fejlődés majdnem 280 százalék lesz, így meghaladja az ötéves tervidőszak végére előirányzott növekedést.

még nagyobb a fejlődés a legfontosabb kiemelt cikkek termelésében. a c- vitamin gyártás például a bázis évhez képest több mint tízszeresére, a b-12 vitamin pedig huszonhét-szeresére növekedett. a legfontosabb 32 cikk összesített termelése 325 százalékkal nőtt 1960-tól 1963-ig.

a tröszt a gyárakkal együtt összeállította a gyógyszeripar 1964 évi tervjavaslatát. a jövő évi termelés 28.1 százalékos további fejlődést irányoz elő./mti/

--

12.15/a

- 17 -

PK

bb 31. időjárásjelentés

gk-Lm

1963. október 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. október 29-én,
kedden 13 órakor:

párás, helyenként ködös idő

az atlanti-óceáni és észak-európai ciklonos folyamatok gyengébbek, vonulási sebességük csökkent. a közép- és nyugat-európa fölött levő anticiklon szintén gyengül. ősz közepe táján nagy gyakorisággal jelentkező földközi-tengeri ciklon tegnap óta dél-olaszországban és a balkán-félsziget déli felében esőket, zivatarokat okoz. frontrendszere délről észak felé haladva ma hajnalban elérte a kárpát-medencét, ennek következtében az országban megnövekedett a felhőzet, de eső sehol sem esett. hazánkban tegnap 7-9 órán át sütött a nap, csupán a dunántul nyugati felében korlátozódott 2-6 óra időtartamra, eső sehol sem esett. a hőmérséklet napközben 10-14 fokig emelkedett, ma hajnalra az ország északnyugati felében néhány fokos fagyok voltak, délkeleti felében viszont 1-2 fokkal 0 fok felett maradt a hőmérséklet, a talajmenti légrétegekben fagyott.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 7.2 fok volt, a sokévi átlagnál 1.5 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet, valószínűleg eső nélkül. mérsékelt szél. reggeli ködök. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 9-12 fok között.

a duna vizállása budapestnél 167 centiméter. /mti/

..-

13.34/a

- 18 -

bb 30. tudományos ülészek a nemzeti galériában

t tf/gk szb fm

1963. október 29.

kedden a magyar nemzeti galéria tanácstermében tudományos ülészeket rendeztek a muzeumi hónap alkalmából. az ülészeket, amelyen képzőművészeti életünk számos vezető személyisége vett részt, pogány ö. gábor főigazgató nyitotta meg.

az első előadást szij béla művészettörténész tartotta. értekezésében ismertette berény róbert festőművésznak, a 20. századi magyar piktúra jeles mesterének életét és munkásságát, valamint a mester halálának 10. évfordulója alkalmából a magyar nemzeti galériában rendezett emlékkiállítás anyagát. ezután „a nyolcok jelentősége a magyar festészetben”, címmel passuth krisztina művészettörténész tartott beszámolót. előadásában átfogó képet adott az 1911-ben Kernstok károly, berény róbert, pór bertalan, tihanyi lajos, cigány dezső, czóbel béla, márfy ödön és orbán dezső által alakított forradalmi művészcsoporthoz való viszonyáról.

az értekezéseket vayer lajos, németh lajos, oelmacher anna és perniczky géza hozzászólásai egészítették ki. /mti/

..-

bb 32. címzetes egyetemi tanári címet kapott szeged 82 éves főorvosa

vid fm/tné szb fm

1963. október 29.

dr. erdélyi jenőt, a szegedi 1. számú kórház köztisztviselőjében álló 82 éves főorvosát az egészségügyi miniszter - a szegedi orvostudományi egyetem tanácsának felterjesztésére - címzetes egyetemi tanári címmel tüntette ki.

az idén 82 esztendőskorában nyugalomba vonul dr. erdélyi jenő nevéhez fűződik a szegeden 1907-ben létesített első vidéki fül-, orr- és gégeészeti szakrendelés. kiváló munkásságát tudományos dolgozatainak sorozata dokumentálja. 1954-ben a munka érdeméremmel tüntették ki, egy év múlva aranydiplomát kapott, majd 1961-ben megszerezte az orvostudományok kandidátusa tudományos fokozatot.

dr. erdélyi jenőt kitüntetése alkalmából dr. tóth károly, az egyetem rektora és dr. krámlí andrás, az orvosi kar dékánja köszöntötte. /mti/

..-

bb 33. lengyel színházművészeti küldöttség budapesten

k lk szb fm

1963. október 29.

a magyar színházművészeti szövetség meghívására tiznapos látogatásra budapestre érkezett a lengyel színházművészeti szövetség küldöttsége: halina kossobudzka, a varsói kortárs színház érdemes művésznője és józsef talarczyk, a szeszecini operettszínház zeneigazgatója. /mti/

15.20/-n

..-

-19-

bb 40. /több hajójáratot ... 1. folyt./ m

a budapestről munkaszüneti napokon 6.30 órakor dunaujvárosba és vissza közlekedő, továbbá a budapestről 7.30 órakor naponta dömösre és vissza közlekedő hajójáratot. megszűnik a sirály szárnyas hajó szombat- és munkaszüneti napokon budapest-esztergom közötti járata, valamint a budapesti vizibusz-járat is.

közlí továbbá, hogy november 1-től budapest-mohács-budapest viszonylatban a járatokat úgy korlátozza, hogy a hajó budapestről hétfőn, szerdán és szombaton 12 órakor, míg mohácsról hétfőn, szerdán és csütörtökön 10 órakor indul. /mti/

---

bb 41. „ország-világ képekben,, címmel november 1-én fotokiállítás nyílik az mti vadás ernő-termében

i tf/m/fm

1963. október 29.

ács irén, farkas tiber és ifj. schiller alfréd, az ország-világ című képes hetilap fotoriportereinek felvételeiből kiállítást rendeznek az mti vadás ernő-termében /7. tanács-körut 21./ az „ország-világ képekben,, című kiállítást november 1-én délután három órakor siklósi norbert, a magyar újságírók országos szövetségének főtitkára nyitja meg. /mti/

15.38/-n

-22-

bb 44. az egyik legnagyobb időjárási kár: a talajpusztulás - ankét a tudományos akadémián a talajvédelem agrometeorológiai alapjairól

1963. október 29.

t ie/m/ká

az országgyűlés legutóbbi ülészakán képviselői interpelláció és miniszteri válasz foglalkozott a talajerózió problémájával. hazánkban mintegy négymillió holdon pusztítja rendszeresen a csapadék a termőtalajt, a károk csökkentésére az állam és a termelőszövetkezetek a jövő esztendőben többszáz millió forintot fordítanak. az anyagi és technikai eszközök minél hatékonyabb felhasználása azonban szükségessé teszi a probléma különböző vonatkozásainak tudományos feltárását is. ezt a cél szolgálta „a talajvédelem agrometeorológiai alapjai,, címmel rendezett két napos nakét, amely kedden kezdődött a magyar tudományos akadémián.

dr. bacsó nándor, az akadémia agrometeorológiai bizottságának elnöke bevezető előadásában elmondotta: az egyik legnagyobb kár, amit az időjárás az embernek, a társadalomnak okoz, a talajpusztulás. erre a legtöbben csak akkor döbbennek rá, amikor néhány évtizedben egyszer, egy-egy rendkívüli felhőszakadás lesodorja egész domboldalakat termőföldjét és növénytakaróját, vagy amikor a lényegében ugyanebből a hatásból eredő földcsuszamlás falvak pusztulását idézi elő. nem ismerik fel azonban eléggé a veszély és a kártétel nagyságát akkor, amikor a sokkal kisebb méretű de sokkal gyakoribb záporok 1-2 centimétert gyalulnak le a talaj termőrétegéből, s beiszapolva a termőföldet, elrontják annak szerkezetét. pedig az időjárásnak ez a szünet nélküli, szinte rejtett erőziós tevékenysége összegezett hatásában sokszorosan felülmúlja a csak egyetlen egyszer pusztító katasztrófák jelentőségét.

a továbbiakban az előadó elmondotta, hogy az időjárás sokkal nagyobb mértékben és többféle hatással járul hozzá az erőzióhoz, mint az köztudomásu. a záporosón, a hóolvadáson és a szélviharon kívül ugyanis a ki- és besugárzás, a lég- és talajhőmérséklet, az elpárolgás és a gyenge szellő is résztvesz az erőzió munkájában. mindez elengedhetetlenül szükségessé teszi, hogy a mezőgazdaság és az egész népgazdaság szempontjából nagyjelenkorlati feladatainak meghatározásában az agrometeorológia különböző területei is résztvegyenek.

ennek a követelménynek megfelelően az ankéton meteorológusok, hidrológusok, talajtani mezőgazdasági és műszaki szakemberek számoltak be az erőzióval kapcsolatos kutatásaik legújabb eredményeiről. az ankét szerdai ülésén a talajpusztulás elleni védekezés különböző gyakorlati módszereit vitatják meg. /mti/

16-20/-n

-23-

bb 45. dr. köpeczi béla,

k e/tm/m/fm

1963. október 29.

a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságának vezetője és ferenczi istvänné csoportvezető az 1964. évi magyar-csehszlovák közös könyvkiadás tervtárgyalásaira kedden prágába utazott. /mti/

...-

bb 46. ülést tartott az országos földművesszövetkezeti tanács nőbizottsága

t kz/m/ká

1963. október 29.

kedden a szövetség székházában ülést tartott az országos földművesszövetkezeti tanács nőbizottsága. az ülésen megvitatták milyen feladatok várnak a földművesszövetkezetekre a falusi asszonyok, lányok általános és szakmai műveltségének növelése terén. a népművelési problémákkal kapcsolatban hangsúlyozták, hogy a falu művelődési és szórakozási igényei ma már meglehetősen differenciálódtak. a jó népművelési munkának figyelembe kell vennie azokat a különbségeket, amelyek például az idősebbek és a fiatalok igényei között jelentkeznek. az ülésen átlátszóan foglaltak a szakmai képzés javítása mellett. az asszonyok érdeklődnek az olyan tanulási lehetőségek iránt, amely a háztáji gazdaság jobb kihasználásához ad segítséget. hasonlóképpen nagy az érdeklődés a különböző háztartási tanfolyamok iránt. a korszerű háztartás vezetés, az egészségesebb táplálkozás megszervezéséhez szükséges ismeretek az érdeklődés előterébe kerültek. az ilyen tanfolyamok feltétlenül sikerre számíthatnak. a földművesszövetkezeteknek az eddiginél szélesebbkörű segítséget kell nyújtani ezeknek az igényeknek a kielégítéséhez. /mti/

...-

bb 47. az 1963. évi amatőr filmfesztivál díjnyertes kisfilmjeinek bemutatója az egyetemi színpadon

k áe/lk/m/fm

1963. október 29.

az egyetemi színpadon kedden bemutatták az idei amatőr kisfilm-fesztivál díjnyertes alkotásait. a bemutatón az ötvös loránd tudományegyetem amatőr filmklubjának hirdóját, dr. bánhidy zoltán: „közelről”, dr. szabó lajos: „lepke”, révész lászló: „turf”, karafiáth andrás-rák józsef: „csak pár fillért”, bográn lajos: „etűd”, szilágyi attila-vas pál: „népművészek”, és ludányi lászló: „egy jász festő”, című díjnyertes filmjeit vetítették. /mti/

...-

16.30/-n

-24-

bb 48. november 30-ig teljesítik őszi és tavaszi gyümölcsültetési tervüket - a nagykovácsi petőfi termelőszövetkezet felhívása

vid gö/vm ká

1963. október 29.

novemberben országsszerte megkezdődik a szőlők és a gyümölcsösök telepítése. ebből a munkából pest megye is nagy részt vállal: a második ötéves terv időszakában 29.877 holdon ültetnek gyümölcsfa-csemetéket és telepítenek szőlőt. a telepítések megkezdése alkalmából a pest megyei tanács vezetői kedden tájékoztatták a sajtó képviselőit. varga péter a pest megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke elmondotta, hogy az ötéves telepítési programból eddig 9763 hold valósult meg, most novemberben és a jövő tavaszon 4609 hold telepítést tűzték célul. a munkát úgy szervezik meg, hogy a két időszakra tervezett gyümölcsfa telepítésekkel - mintegy 2700 holdon - november 30-ig elkészüljenek. a facsemeték mindenütt gondosan megmunkált talajba kerülnek.

a sajtótájékoztatón ismertették a nagykovácsi petőfi termelőszövetkezet felhívását. a 100 hold törpealmással és 50 hold szőlővel rendelkező nagykovácsi elhatározták, hogy novemberben megkezdik gyümölcsösük területét és őszi, valamint tavaszi telepítési programjukat november 30-ig teljesítik. a telepítésre kerülő területen gondosan előkészítették a talajt, zöldtrágyaként holdanként 70 kiló rozsot vetettek. elhatározták, hogy a szaporítóanyag kiutalása után a gyümölcsfa oltványokat és a szőlővesszőket saját fuvarral szállítják el. a telepítést csak akkor tekintik befejezettnek, amikor a nyultrágás elleni védelemtől is gondoskodtak. a tél elmúltával holdanként 200 mázsa szerves trágyát és 6 mázsa vegyes műtrágyát szórnak szét az újtelepítésű gyümölcsösben.

a nagykovácsiak felhívják az ország valamennyi gyümölcstermelő szövetkezetét, hogy csatlakozzanak felhívásukhoz és november 30-ig jó minőségben fejezzék be az őszi-tavaszi gyümölcsültetéseket.

a sajtótájékoztatón megjelent és felszólalt fejes sándor, a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályának vezetője. /mti/

...-

bb 58. magyar küldöttség utazott az addis-abeba-i magyar kiállítás megnyitására

i st/lk/vm/vg

1963. október 29.

kallós ödönnek, a magyar kereskedelmi kamara elnökének vezetésével kedden delegáció utazott az addis-abeba-i önálló magyar kiállítás ünnepélyes megnyitására. a november 1-én nyitott kiállításon 1500 négyzetméternyi területen 16 külkereskedelmi vállalatunk mutatja be exporttermékeit, a nehéz és a könnyűipar legjelentősebb gyártmányait. /mti/

16.41/-n

...-

-25-

bb 49. ünnepélyesen fogadta új tanárát, Olga Lepesinszkáját az állami balettintézet

t ol/lk/m/fm

1963. október 29.

az állami balettintézet tanárai és növendékei kedden házi-ünnepségen köszöntötték Olga Lepesinszkáját, a Szovjetunió népművészt, aki félévig végez majd oktató munkát az intézetben és a budapesti állami operaházban.

a tanári kar és az intézet vezetősége nevében Hidas Hedvig, igazgató mondott üdvözlő beszédet, a tanítványok nevében pedig Szabó Judit negyedéves növendék köszöntötte a művészt. /mti/

---

bb 50. ismeretterjesztő bolt nyílt a Lenin köruton

i vt/tm/m/zs

1963. október 29.

Budapestben, a Lenin körút 96 szám alatt kedden megnyílt az iskolai felszereléseket értékesítő vállalat uránia ismeretterjesztő boltja, amelyet 260.000 forintos költséggel rendeztek be. feladata, hogy az iskolákat, diákokat ellássa különböző szemléltető eszközökkel, laboratóriumi felszerelésekkel, ismeretterjesztő kiadványokkal. /mti/

---

bb 51. a terven felül vállalat százhuszonegyezer tonnából száznegyezer tonna szenet termeltek eddig a nógrádi bányászok

vid/te/m/ki

1963. október 29.

a nógrádi bányászok az év elején vállalták, hogy a népgazdaság által igényelt terven felüli egymillió tonna szénhez 121.000 tonnával járulnak hozzá. a nógrádi szénbányászati tröszt október 29.-i értékelése szerint a bányák eddig együttesen 104.000 tonna szenet adtak esedékes évi tervükön felül.

az előző években elért teljesítményekhez képest rekordnak számít a tervteljesítés különösen figyelemreméltó, mert az év csaknem teljes tíz hónapjának átlagában 4 forint 42 fillérrel csökkentették a kitermelt szén tonnánkénti költségét. a múlt év hasonló időszakához viszonyítva ezerötszázal volt kevesebb a balesetek miatt kiesett műszakok száma, kalóriatervét azonban nem tudta teljesíteni a tröszt, két kalóriával maradt alatta a tervezettnél. /mti/

16.46/-n

-26-

fe

bb 42. hat nap alatt építettek egy-egy emeletet öntött betonból a diósgyőri Kilián lakótelepen

vid/te/m/ki

1963. október 29.

a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói diósgyőrött a Kilián lakótelep déli részén az idén három tízeleteres épületet öntöttbetonból készítenek el. ezt az új módszert borsodban itt próbálták ki először, s ez kezdetben sok nehézséget okozott. különösen az eddig ismeretlen, úgynevezett terpesztett acélhálos zsaluszerkezet le- és felszerelése „rabolt el”, sok hasznos időt a dolgozóktól. Nagy József ácsbrigádja azonban a műszakiak segítségével rövid idő alatt elsajátította a szakmát és a munkát úgy szervezték meg, hogy az egyik épületen a zsaluszerkezetet szerelték, a másikon pedig a betont öntötték. a folyamatos munkára szeptember elején tértek át, amikor két épületen egy-egy emeletet már leöntöttek. ettől az időtől egy percre sem szünetelt a munka. a brigádok egymást segítve hatnaponként építettek fel egy-egy szintet. így nem egész két hónap alatt a két tízeleteres lakóházat tető alá hozták. ezeken az épületeken a télen végzik el a belső szakipari munkákat és a két lakóház 74 lakását a tavaszi hónapokban átadják. /mti/

---

bb 43. Letörlesztették adósságukat a komáromi kőolajipari vállalat dolgozói - tízezer tonna gázolaj terven felül a mezőgazdaságnak

vid/te/m/ki

1963. október 29.

a komáromi kőolajipari vállalat dolgozói az első negyedévben a tervezettnél 46.000 tonnával kevesebb nyersolajat dolgoztak fel. a jelentős elmaradást jól szervezett munkával, a technológiai előírások pontos megtartásával és a berendezések gondos karbantartásával hónapról-hónapra egyenletesen csökkentették. különösen sokat jelentett a műszaki dolgozók ötleteinek megvalósítása, amelyekkel beruházás nélkül növelték a feldolgozótorony teljesítményét. az utóbbi hónapokban elsősorban a gázolaj és a különböző kenőolajok termelését szorgalmazták, mert ezekből a mezőgazdaság egyre többet igényelt. gázolajból például az elmúlt három hónapban esedékes tervüknél tízezer tonnát többet szállítottak a mezőgazdaságnak és a napokban pótolták 46.000 tonna elmaradásukat. /mti/

16.16/-n

27
-27-

fe

bb 52. többszáz aktivista segíti az esztergomi tanács állandó bizottságainak munkáját - a megyei tanács végrehajtóbizottságának ülése

vid fm/tné vm fm

1963. október 29.

a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén megvitatta az esztergomi városi tanács végrehajtó bizottságának irányító és ellenőrző munkáját, megállapították, hogy egyrészt a város gyorsan fejlődő ipara, másrészt jelentős idegenforgalma mind nagyobb feladatokat hárít a tanácsi szervekre. e feladatok megfelelő végzésének legfőbb biztosítéka az a jó tömegkapcsolat, amelyről a végrehajtó bizottsági ülésen is elismeréssel szóltak. a tanács-tagok szoros kapcsolatban vannak választóikkal. az utóbbi félévben több mint kétszáz fogadóórát tartottak és a tanácstagok beszámolókon kétezeren vettek részt. az elhangzottokról a tanácstagok 350 bejelentést tettek. közérdekű javaslataikat figyelembe veszik a jövő évi tervek kialakításánál.

a végrehajtó bizottság nem függetlenített tagjai is irányítanak egy-egy szakterületet. a társadalmi elnökhelyettes önállóan irányítja és ellenőrzi a község-és városfejlesztési munkát. az állandó bizottságok mellett többszáz aktivista dolgozik, akik véleményeikkel, javaslataikkal nyújtanak sok segítséget./mti/

- . -

bb 55. tovább kulturálódik a dunaujvárosi járás - szakközépiskola az egykori pusztán

vid fm/tné vm fm

1963. október 29.

a dunaujvárosi járási tanács kedden megtárgyalta és elfogadta a járás jövő évi költségvetését. eszerint 1964-ben az eddiginél nagyobb összeget, összesen huszmillió forintot költenek szociális és kulturális célokra. három községben összesen 125 gyermek részére nyitnak óvodákat, másik három községben pedig új általános iskolai napközi otthonos csoportokat szerveznek. rendezik a községek utjait. négy községben 5400 méter betonjárdát építenek.

a járási tanácsülés kérte a tömegszervezeteket, hogy fel-szabadulás 20. évfordulójára szervezzenek széleskörű faluszépitési mozgalmat./,mti/

- . -

16.59/-n

-28-

bb 53. orvosi műszerkiállítás szegeden

vid/fm/tné/m/fm

1963. október 29.

az orvosi műszer- és fogászati cikk kereskedelmi vállalat a jenai zeiss művekkel közösen orvosi műszerkiállítást rendezett a szegedi orvostudományi egyetem gazdasági igazgatóságának épületében. a kiállítást kedden nyitotta meg dr. horvai ervin, az egészségügyi minisztérium orvosi műszerügyi intézetének igazgatója és dietrich herrschaft, az ndk budapesti nagykövetségének kereskedelmi attaséja.

a kiállításon mintegy 150 különleges orvosi műszert, közöttük új típusu orvosi optikai készülékeket mutatnak be. a felszerelések egy részét megvásárolta a szegedi orvostudományi egyetem.
/mti/

- . -

bb 54. két halálos közlekedési baleset csongrád megyében

vid/fm/tné/m/fm

1963. október 29.

október 27-én, illetve 28-án két halálos közlekedési baleset történt csongrád megyében.

mártélyon szabó györgy helybeli lakos ittasan motorkerékpározott, s póttutast is vitt magával. egy utkanyarban nagy sebességgel villanypóznának rohant. szabó györgy a helyszínen meghalt, utasa, simon Mihály pedig könnyebb sérülést szenvedett.

derekegyházon mucsli Imre lovasfogattal szállított utasokat. figyelmeztetése ellenére egyik utasa, gránicz Antal mozgó kocsin felállt, elvesztette egyensúlyát, leesett, s a kocsikerekei halálra gázolták. /mti/

- . -

bb 56. gyalogjárdára futott a személyautó - elgázolt egy járókelőt - súlyos közlekedési balesetek

i bc/tm/m/sr

1963. október 29.

rákosszentmihályon a rákóczi és a baross utca kereszteződésénél özv. aczél BÉLÁNE nyugdíjast elütötte egy motorkerékpár. az asszony súlyosan megsérült, kórházba szállították.

a népliget tinódi szobor előtti utszakaszán súlyos közlekedési baleset történt. schröfer ferenc 44 éves budapesti lakos személygépkocsiját vezetését átadta dr. zellner pálné 56 éves budapesti lakosnak, aki nem rendelkezett vezetői jogosítvánnyal. a személygépkocsi nekiütközött egy álló, pótkocsis autóbussznak, majd felszaladt a gyalogjárdára, s elütötte benkó sándor 45 éves budapesti lakost. a gépkocsi ezután fának ütközött. benkó sándort súlyos sérüléssel kórházba szállították./mti/

- . -

17.12/-n

-29-

bb 57. bemutatkoztak a jonathán „féltestvérei,, - hibrid-alma
bemutató a kertészeti kutató intézetben

t ie vm ká

1963. október 29.

a kertészeti kutató intézetben kedden bemutatták a gyümölcs-
termesztés kutatóinak és gyakorlati szakembereinek, valamint az
illetékes állami szervek képviselőinek az intézetben nemesített új
hibrid-almákat, a nemesítés feladatait és eddigi eredményeit dr. ma-
liga pál tudományos kutató ismertette.

az almanemesítés célja, hogy a jonathánnal azonos minőségű,
de attól sok tulajdonságban eltérő, különböző téli almafajtákat ál-
lítsanak elő. ezzel egyrészt a fogyasztók igényeit akarják kielé-
gíteni, az ízlés ugyanis - főleg külföldön - a gyümölcsöket illető-
en is gyakran változik. a másik követelmény, hogy az új fajták a
hazai termesztési körülmények között gazdaságilag értékesebbek
legyenek, mint a jonathán, azaz bővebben teremjenek, olcsóbb agro-
technikát igényeljenek, jobban ellenálljanak a betegségeknek, még
alkalmasabbak legyenek a szállításra és a tárolásra.

a kertészeti kutató intézetben 1950-ben kezdték meg a nagy-
arányú almanemesítést. az első négy év alatt 29.000 keresztezést
végeztek s ezzel 8000 hibridet állítottak elő. az egyik „szülője,,
valamennyinek a jonathán, a másik a nemesítéshez felhasznált 30
fajta egyike. a 8000 hibrid közül már kiválasztották a 150 leg-
jobbát, amelyek nagyrészt kedden be is mutatták. a jonathán
„féltestvérei,, szemre is változatos képet mutatnak: többségük
közepes nagyságú, de vannak az átlagos jonathánnál kisebbek és
nagyobbak is, „színskálájuk,, pedig a halvány zöldessárgától a
sötétpirosig terjed. a legjobb hibrideket rövidesen elszaporítják
az ország különböző almatermesztő vidékein. megfigyelik, érté-
kelik összes tulajdonságaikat s ennek alapján válogatják majd ki a
nagyüzemi termesztésre legalkalmasabb új fajtákat./mti/

- . -

bb 59. eloltották a pusztavámi bányatüzet - megkezdődött a termelés

vid te vm ki

1963. október 29.

a pusztavámi bányában keletkezett tüzet megfeszített munkával
sikerült eloltani. a keddre virradó éjszaka a megrongálódott ács-
latokat részben helyreállították és kedden az üzemben megkezdődött
a termelés./mti/

- . -

17.21/-n

-30-

bb 62. tsuyoshi tsutsumi japán gondokaművész elutazott magyarorszá-
ról

k ol/tr vm fm

1963. október 29.

tsuyoshi tsutsumi, a hetedik budapesti nemzetközi zenei
versenyen első díjat nyert japán gondokaművész kedden elutazott
magyarországról. a művész novembertől folytatja tanulmányait az
egyesült államokban magyar származású mestere starker jános veze-
tésével. tsutsumi a tervek szerint a jövő nyáron visszatér magyar-
országra és néhány koncertet ad hazánkban./mti/

- . -

bb 61. vita az írószövetségben darvas józsef „részeg eső,,
című regényéről

k bi/gg vm fm

1963. október 29.

kedden az írószövetség prózai szakosztálya a szabad fórum
sorozatban vitát rendezett darvas józsef: részeg eső című regé-
nyének első kötetéről és a műről a sajtóban megjelent kritikákról.
a vitaindító előadást koczkás sándor tartotta./mti/

- . -

bb 60. jelentősen emelkedik a kiskereskedelmi hálózat forgalma,
nagy a kereslet a tartós fogyasztási cikkekben győr megyében
- ülés tartott a megyei tanács

vid fm/tné vm fm

1963. október 29.

a győr-sopron megyei tanács keddi ülésén többek között meg-
tárgyalták a megye kereskedelmi helyzetét. megállapították, hogy
1963. első felében a lakosság 6.5 százalékkal több értékű árut
vásárolt, mint az elmúlt év hasonló időszakában. többévi stagnálás
után emelkedett a ruházati cikkek forgalma, megnövekedett a keres-
let a tartós fogyasztási cikkek iránt. a tanácsülésen határozatot
hoztak a kiskereskedelmi üzlethálózat korszerűsítésére. győrött,
sopronban, mosonmagyaróvárott az új lakónegyedekben, valamint a
munkáskerületekben létesítenek új üzleteket, illetve korszerűsítik
a régebbieket./mti/

- . -

bb 64. az afgán király köszöntővirata dobi istvánhoz

lk vm sr

1963. október 29.

mohammed zahir sah, afganisztán királya a születésnapja alkalmából kifejezett jókívánságokért táviratban mondott köszönetet dobi
istvánnak, az elnöki tanács elnökének./mti/

- . -

17-40/-n

-31-

bb 63. göngyölegkiállítás a szövosz-ban - a drága fa helyett olcsó színes műanyag

i kz/vm ká

1963. október 29.

a bel-és külföldi zöldség-gyümölcsforgalmunk zavartalan lebonyolításához szükséges göngyöleg előállítására több mint 260.000 köbméter drága faanyagot - többségében fenyőfűrészárut - emészt fel. a göngyölegek átlagos „élettartamát”, négy évre becsülik a szakemberek, gyakorlatilag tehát ilyen időközönként kell megterhelni a zöldség-gyümölcs forgalom költségeit az említett nagymennyiségű faanyaggal és annak feldolgozási költségeivel. a szövetkezetek országos felvásárló és értékesítő központja, valamint a szövosz göngyölegellátó vállalata ezért az eddigieknél korszerűbb, a zöldség-gyümölcsfélék szállítására alkalmasabb praktikusabb, olcsóbb, a legkisebb fafelhasználással készülő göngyöleg típusok kialakítására törekszik. ezt a célt szolgálja a szövosz székházában megnyílt s októberben megtekinthető kiállítás is, amely egyrészt a hazai göngyöleggyártás fejlődését, másrészt az új göngyöleg típusokat mutatja be a szakembereknek.

T31-9.

az új göngyölegek gyártásában nagy szerepet kaptak a különböző műanyagok. a színes műanyagfonatok, műanyaglapok használata tetősebb, higiénikusabb csomagolást tesz lehetővé, különösen szépek az egymás fölött elhelyezett, fiókszerűen mozgatható színes műanyagtálcák. valamennyi új göngyöleg típusot úgy tervezték, hogy pontosan igazodjék a gépesített anyag, illetve árumozgatás feltételeihez. alkalmazhatók rakodólapokkal, emelővillás targoncákkal történő szállításoknál, gyorsabb árutovábbítást tesznek lehetővé. a széleskörű műanyagfelhasználás mellett legnagyobb jelentőségű az a megoldás, amely a göngyöleg visszaszállításánál jelentkező rendkívül nagy holtteret minimálisra, a könnyű fa- és műanyagból készített ládák ugyanis összecsucskozhatók. /mti/

- . . -

bb 66. dunaujváros és kommunárszk testvérvárosi kapcsolata tovább erősíti a magyar-szovjet barátságot

vid/fm/tné/m/fm

1963. október 29.

kedden a dunaujvárosi uttorók és kisz-fiatalok ünnepséget rendeztek a bartók béla művelődési házban. műsorral köszöntötték a szovjet testvérváros: kommunárszk párt- és tanácsküldöttségét. utána a városi tanácsházán a dunaujvárosi és kommunárszki párt- és tanácsvezetők közös nyilatkozatot írtak alá a két város testvér-várossá nyilvánításáról. ennek értelmében arra törekcsenek, hogy dunaujváros és kommunárszk lakosai megismerhessék egymás életét, munkájának eredményeit. a két városban évenként kölcsönösen kiállításokat rendeznek. kiszélesítik a kulturális és sportkapcsolatokat. a dunaujváros és kommunárszki gyermekek között levelezési kapcsolatot és később cserelátogatásokat is szerveznek. /folyt.köv./

17.53/-n

-32-

le

bb 66. /dunaujváros ... 1. folyt./ m

a nyilatkozatot takács imre, a dunaujvárosi pártbizottság titkára és tapolczai jeno, a dunaujvárosi városi tanács vb. elnöke, továbbá i.f.klejmjonov, a kommunárszki városi pártbizottság másodtitkára és i.i.trofimenko, a kommunárszki városi szovjet elnökhelyettese írta alá. /mti/

- . . -

bb 69. megjelent a valóság legújabb száma

1963. október 29.

i bi/tr/m/fm

gazdag tartalommal jelent meg a valóság legújabb - 1963. évi ötödik - száma. mód aladár: korunk vitája című cikkében a háború kérdésében elfoglalt különböző nézeteket ismerteti és körvonalazza a helyes, marxista álláspontot. róka gedeon a csillagászat eredményeinek az emberi társadalomra és a tudatra gyakorolt hatását elemzi. a szemle rovatban márkus istván aldous huxley: revideált szép új világ című művéről, az abban található, széles körben elterjedt hibás nézetekről ír tanulmányt és összeveti azokat a könyv ősének, a szép új világ című műnek az elképzeléseivel.

a magyar világ című rovatban különböző felmérések és statisztikák alapján a parasztcsaládok művészi érdeklődéséről és izléséről, a fejer megyei társadalom átrétegződéséről és a családok kulturális kiadásairól számolnak be a szerzők.

papp lászló cikke a magyar névtan helyzetéről és közvetlen feladatairól számol be.

a lapot gazdag könyv- és folyóiratszemle egészíti ki. /mti/

- . . -

bb 70. a roland favaro

gk/m/la

1963. október 29.

vezette négy tagu francia delegáció kilenc napos magyarországi tartózkodás után, a jugoszláv ifjusági szövetség meghívására, kedden elutazott belgrádba. /mti/

- . . -

18.30/-n

-33-

le

bb 67. a versbarátok körének vitaest sorozata

i bi/tr/m/fm

1963. október 29.

a versbarátok körének minden hónap utolsó csütörtökén megrendezett klubestjei egyre népszerűbbek a budapesti verskedvelők körében. a klubesteken részben maguk a költők, részben előadóművészek tolmácsolásában ismerkedhetnek meg a versbarátok a legújabb költeményekkel és a szerzők jelenlétében mondhatják el véleményüket a hallottakról.

a versbarátok körének vezetősége most elhatározta, hogy minden negyedik hónapban külön vitaestet rendez, amelyen a versbarátok az előző három hónap klubestjein legnagyobb sikert aratott költeményeket hallgatják meg ismét és beszélnek meg a szerzőkkel. az első vitaest október 31-én, csütörtökön este 7 órakor lesz a könyvklub helyiségében. ezen ladányi mihály józsef attila-díjas költő próféta szentandrásón, sós zoltán három kiállítás és zelk zoltán kossuth-díjas költő sirály című versét vitatják meg. /mti/

---

bb 68. kínai államférfiak köszönőlevele dobi istvánhoz és kádár jánoshoz

gk/m/sr

1963. október 29.

mao ce-tung, a kínai kommunista párt központi bizottságának elnöke, liu sao-csi, a kínai népköztársaság elnöke, csu te, a kínai népköztársaság országos népi gyűlése állandó bizottságának elnöke és csou en-laj, a kínai népköztársaság államtanácsának elnöke a kínai népköztársaság kikiáltásának 14. évfordulója alkalmából kifejezett jókívánságokért levélben mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének és kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének. /mti/

---

bb 71. magyar kormányküldöttség algéria nemzeti ünnepén

gk/m/ep

1963. október 29.

az algériai demokratikus és népi köztársaság kormányának megívására, az algéria nemzeti ünnepe alkalmával rendezendő ünnepeken részt vevő magyar kormányküldöttség vezetője, veres józsef munkaügyi miniszter kedden budapestről algirba utazott.

/folyt.köv./
18.40/-n

-34-

fe

bb 71. /magyar ... 1. folyt./ m

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent péter jános külügyminiszter, hollai imre, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője, szarka károly külügyminiszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium és a munkaügyi minisztérium több vezető munkatársa. veres józsefhez a kormányküldöttség tagjaként algirban csatlakozik mátyás lászló, hazánk algériai nagykövete. /mti/

---

bb 72. a jövő évi költségvetés összegének csaknem háromnegyedét kulturális, egészségügyi és szociális célokra fordítják hajdu-biharban

vid/fm/tné/m/fm

1963. október 29.

a hajdu-bihar megyei tanács kedden debrecenben tartott ülésén megtárgyalta és elfogadta a megye 1964. évi költségvetését.

a jövő évi költségvetési összegnek csaknem háromnegyedét kulturális, egészségügyi és szociális célokra fordítják. kulturális célokra 212 millió forint jut. a hajdusági községekben 750 tanulócsoport, illetve mintegy 28.000 gyerek gyakorlati oktatását biztosítják. hajduböszörményben, hajduszoboszlón, balmazújvárosban és derecskén új iskolákat adnak át rendeltetésüknek. berettyóújfaluban és püspökladányban önálló zeneiskola nyílik. nyolc községben függetlenített könyvtáros veszi át a könyvtárak kezelését. bagamérban, nagyhegyesen és nyirábrányban még ebben az évben elkészül az új művelődési ház, jövőre pedig befejezik a balmazújvárosi művelődési otthon építését is.

a szociális és egészségügyi kiadások között a legnagyobb összeggel a fekvőbetegkezelés és a járóbetegrendelés szerepel. korszerűsítik a berettyóújfalui és a debreceni kórházakat, s hét községben felújítják az orvosi rendelőkét és lakásokat.

az állami beruházásokon kívül hajdu-bihar megye lakossága mintegy 70 millió forintos községfejlesztési összeggel járul hozzá az új létesítmények építéséhez, a meglévők korszerűsítéséhez, s ebből több mint 7 millió forint értékű a lakosság társadalmi munkája. /mti/

18.46/-n

-35-

1916 Zoltán

bb 73. nagy magyar siker a legjelentősebb európai folklór pályázaton

i ms/lk/m/zs

1963. október 29.

a napokban érkezett haza palermóból ortutay gyula akadémikus, aki a legjelentősebb európai folklór pályázat, a giuseppe pitre tiszteletére alapított nemzetközi díj zsűrijében képviselte hazánkat. a pályázat eredményéről a következőket mondta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a pályázatot kétévénként írják ki és az európai folklór legkimagaslóbb műveit jutalmazza a pitre-díjjal. a nemzetközi zsűrinek négy olasz és három külföldi tagja van. az idén a legnevesebb olasz folklóristákon kívül hoyos asszony, a neves spanyol kutató, kurt ranke, a nemzetközi népmesekutató társaság elnöke és jómagam vettem részt a csaknem száz pályamű elbírálásában.

- a pályázat jelentős magyar sikert hozott, amit annál magasabbra kell értékelnünk, mivel több világhírű tudós is a pályázók között szerepelt. degh linda kandidátus a monográfiák számára kitűzött 2 díjat kapta népmese, mesemondó és mesemondó közösség a magyar néphagyomány tükrében című, tavaly berlinben megjelent munkájáért. a kiváló fiatal folklórista ebben a művében a népmese „életének”, alapvető társadalmi és társadalomlélektani kérdéseivel foglalkozik és közrebocsátja a magyar népmesekincs egyik új értékes gyűjtését, az egykori andrásfalvi székely mesemondásra vonatkozó 11 évi kutatásainak eredményét. minthogy a zsűri az első díjat megosztotta a belga meyer és az amerikai bronson között, lényegében - azonos összegű díjjal - a három kutató munkáját egyformán magasra értékelte.

- külön versenyt „futottak”, a jelentős olasz folklórisztikai művek idegennyelvű fordításai. itt balázs jános kandidátus és lontay lászló, az idegennyelvű könyvszemle főszerkesztője 1 díjat nyert giuseppe cocchiara professzor az európai folklór története című munkájának tavaly a gondolat kiadónál megjelent fordításáért.

- végeredményben tehát hat díj közül kettőt ítélte a nemzetközi zsűri magyarországnak. a nemrég lezajlott néprajzi kongresszus nagy nemzetközi sikere után ez az újabb eredmény újabb tanúságot tett a magyar folklórkutatás színvonaláról - fajtotta be nyilatkozatát dr. ortutay gyula. /mti/

...

18.56/-n

-36-

1921 2. m. h.

bb 74. gondatlan sorompókezelő - halálos gázolás

lk/m/la

1963. október 29.

a rendőrség őrizetbe vette szajka erzsébet 19 éves sorompókezelőt, akinek hanyagsága halálos balesetet okozott. hétfőn este a rákosligeti vasútállomáson a miskolci gyorsvonat halálra gázolta kovács ferencné 33 éves betanított munkást, aki a félig nyitott sorompónál akart átmenni a síneken. a vizsgálat megállapította, hogy szajka erzsébet félig felengedte a sorompót és ezzel átkelési engedélyt adott a gyalogosoknak. kovácsné, miután egy tehervonat már elhaladt, nem vette észre az ellenkező irányból jövő gyorsvonatot. /mti/

...

bb 75. beszámoló apárizsi asztronautikai kongresszusról

t tz/gk/m/vg

1963. október 29.

kedden délután a kossuth-klub helyiségében klubestet tartott a mtesz központi asztronautikai szakosztálya és a tit budapesti csillagászati és űrhajózási szakosztálya.

a klubesten dr. almár iván csillagász, kandidátus és nagy ernő gépészmérnök, az asztronautikai szakosztály titkárjai, valamint dr. herczegh istván kandidátus, a magyar jogász szövetség világ űrjogi bizottságának titkára számolt be a közelmultban párizsban tartott asztronautikai kongresszusról. /mti/

...

bb 76. jean piaget

tm/m/zs

1963. október 29.

neves svájci pszichológus a művelődésügyi minisztérium meghívására hazánkba érkezett, s csütörtökön 16 órakor a magyar néprad-sereg központi klubja váci utcai hangversenytermében fejlődéslélektani témájú előadást tart. /mti/

...

19.20/-n

-37-

le

bb 78. fogadás a török nemzeti ünnep alkalmából

La vm fm

1963. október 29.

nedim erincer, a török köztársaság budapesti követe a török nemzeti ünnep alkalmából kedden este fogadást adott.

a fogadáson megjelent incze jenő külkereskedelmi miniszter, lévárdi ferenc nehézipari miniszter, ortutay gyula akadémikus, polyák jános, az országgyűlés alelnöke, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium, a honvédelmi minisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa, a tudományos és kulturális élet több vezető képviselője.

részvett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja./mti/

- . -

bb 65. törvényerejű rendelet a képzőművészeti alkotások forgalomba hozataláról és sokszorosításáról

k műm vm fm

1963. október 29.

a népköztársaság elnöki tanácsa 1963. október 20-1 hatállyal törvényerejű rendeletet adott ki a képző-és iparművészeti alkotások, valamint a dekorációs anyagok üzletszerű forgalomba hozásáról és sokszorosításáról. az elnöki tanács új rendelete érvényben hagyja az 1955. évi rendelet alaptételét, amely kimondta, hogy képző- és iparművészeti alkotás bármilyen sokszorosítása vagy üzletszerű forgalomba hozása csak a művelődésügyi miniszter, vagy az általa kijelölt szerv engedélyével történhet. az 1955. évi rendelkezés azt is kimondta, hogy a képző- és iparművészeti művek alkotói lakásukon vagy műtermükben / műhelyükben/ engedély nélkül is forgalomba hozhatják műveiket, de csak saját maguk - kereskedelmi szerv vagy ügynök közreműködése nélkül. a most kiadott új törvényerejű rendelet etekintetben úgy rendelkezik, hogy 1963. október 20-tól kezdődően lakásán, műtermében / műhelyében/ engedély nélkül csak olyan alkotó hozhatja forgalomba műveit, aki tagja a magyar népköztársaság képzőművészeti alapjának, vagy a magyar képző- és iparművészek szövetségének. a forgalomba hozatal természetesen az esetben is csak ügynök / kereskedelmi szerv/ közreműködése nélkül történhet. az 1955. évi rendelkezések azt is kimondták, hogy a képző- vagy iparművészeti mű alkotója művét kézi másolással engedély nélkül is sokszorosíthatja. az ilyen sokszorosításhoz az új rendelet szerint ez év október 20-tól kezdve a képző- és iparművészeti letörátus engedélye szükséges.

le

/folyt.köv./

19.24/-n

-38-

/bb 65. törvényerejű.....1.folyt./vm

az elnöki tanács új, 1963. évi 25. számú törvényerejű rendelete a magyar közlöny október 20-1 74. számában jelent meg.
/mti/

- . -

bb 77. az amerikai elektra bemutatója a vigszinházban

k bi/tr vm fm

1963. október 29.

kedden este mutatta be a vigszinház eugéne o,neill: amerikai elektra című drámai trilógiáját. a darabot, amely az eredeti trilógiát egyetlen előadásban tömöríti, várkonyi zoltán rendezte. a kísérőzenét eötvös péter szerezte. a fordítás ottlik géza munkája. a főbb szerepeket kiss ferenc, mint vendég, sulyok mária, ruttikai éva, latinovits zoltán és szakáts miklós alakítja. a diszleteket fáabri zoltán, a jelmezeket láng rudolf tervezte./mti/

- . -

bb 79. időjárásjelentés

gg/m/La

1963. október 29.

a meteorológiai intézet jelenti október 29-én, kedden 19 órakor:

párás, helyenként ködös idő

várható időjárás kedd estig: változó mennyiségű felhőzet, valószínűleg eső nélkül. mérsékelt szél. párásság. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 9-12 fok között.
/mti/

- . -

le

19.45/-n

-39-

bb 80. a moszkvai konzervatórium csajkovszkij kamarazenekarának hangversenye a zeneakadémián

t ol/gg vm

1963. október 29.

kedden este a bartók-fesztivál keretében a moszkvai konzervatórium csajkovszkij kamarazenekara adott nagyszerű hangversenyt a zeneakadémián. vezényelt mihail terjan. az est műsora a következő volt: nändel: passacaglia / aszlamazján feldolgozásában/, purcell: szvit, mozart: kis éji zene, rjaatsz: koncert vonószekarra, kallos: elégia, honegger: preludium arioso és fughetta bach nevére.
/mti/

- . -

2120

- 40 -

2122

2122

- vége -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. október 30.

bb 1. felkészülnek a télre a tanácsi építők - még a nagy hidegek beállta előtt az építkezések színhelyére szállítják a szükséges anyagokat - a festők, bádigosok, tetőfedők számára is biztosítanak munkát

i zs/tm/m/zs

1963. október 30.

a budapesti tanácsi építőipari vállalatoknak az elmúlt télen meglehetősen sok gondot okozott munkásgárdájuk foglalkoztatása. a tapasztalatokon okulva most időben megkezdtek a téli felkészülést. a vállalatok azzal a kéréssel fordultak az építetőkhez, hogy foglalják jegyzékbe azokat a feladatokat, amelyeknek megoldását a következő hónapokban az építőipartól várják. a megrendelőkkel együtt elkészítették a téli munkák költségvetéseit is - így mód és lehetőség nyílik a kapacitás eddiginél ésszerűbb elosztására, a decemberi, januári és februári munkatervük összeállítására.

a vállalatok illetékes szakemberei a kerületi házkezelési igazgatóságok műszaki dolgozóival együtt egy sor kerületben végigjárták azokat az épületeket, amelyeket tatarozásra, karbantartásra, felújításra kijelöltek. a helyszíni szemlék alkalmával részletes kimutatást készítettek arról, hogy egy-egy házban milyen belső munkákat végezhetnek a szakemberek nagyobb hidegek idején is.

/olyt.köv./

fl